

Europaudvalget EU-konsulenten

Dato: 31. juli 2008

Grønbog om de fremtidige forbindelser mellem EU og de oversøiske lande og territorier

Kommissionen har den 25. juni fremlagt en grøn bog med titlen "*De fremtidige forbindelser mellem EU og de oversøiske lande og territorier*"¹. Grønbogen lægger op til en revision af associeringsbåndene mellem EU og de oversøiske lande og territorier. Fokus bliver dermed rettet mod en drøftelse hvad der på længere sigt skal være grundlaget for EU's forhold til de oversøiske lande og territorier. **Fristen for bemærkninger til grønningen er den 17. oktober 2008.**

1.0 Baggrund

De oversøiske lande er ifølge EF-Traktaten defineret som ikke-europæiske lande med særlige forbindelser til Danmark, Frankrig, Nederlandene og Det Forenede Kongerige.² Der er i alt tale om 21 lande med særlig forfatningsmæssig tilknytning til de fire medlemsstater, men de omfattes ikke af bestemmelser i den gældende EU-ret. Landene er dog gennem medlemsstaterne tæt tilknyttet EU og er dermed berettiget til at deltage i EU's programmer. Forbindelserne mellem EU og de oversøiske lande og territorier er fastlagt i de såkaldte OLT/EF associeringsordninger der senest blev revurderet i 2001³.

Af historiske årsager bygger EU's nuværende associering med oversøiske lande og territorier på samarbejdsmodellen mellem EU og AVS-landene. Den

¹ KOM(2008)383

² EF-traktaten artikel 182

³ De grundlæggende bestemmelser og procedurer for de oversøiske lande og territoriers associering med Fællesskabet er defineret i del 4 af EF traktaten (artikel 182-188) Flere detaljer blev vedtaget i 1964. Gennem Amsterdam-traktaten blev der i 1997 fremsat en erklæring om og opfordring til at tage OLT/EF-associeringsordningen op til fornyet behandling

nuværende associering (OLT/EF) falder i to kategorier: udviklingsfinansiering og bestemmelser om økonomisk og handelsmæssigt samarbejde⁴. Samarbejdet er finansieret af samme ordning som samarbejdet med AVS-landene og dækker frem til 2013. Grønbogen tager ikke stilling til, hvordan den finansielle bistand fremover skal forvaltes, men lægger op til en bred offentlig debat om hvordan et fornyet samarbejde kan etableres i lyset af den nuværende globale situation, herunder klimaforandring og nye sociale og økonomiske udfordringer. Med grønningen erkender Kommissionen, at forbindelserne med de oversøiske lande og territorier i dag er baseret på et klassisk udviklingssamarbejde, hvilket ikke er i overensstemmelse med de udfordringer, de oversøiske lande og territorier står overfor i dag. Ifølge Kommissionen bør der derfor tages stilling til en fornyet tilgang til samarbejdet med de oversøiske lande og territorier, hvor der tages særligt hensyn til landenes nuværende økonomiske situation, parternes gensidige interesser, sammenhandel og landenes særlige karakteristika.

2.0 Kommissionens forslag

Kommissionen giver med grønningen udtryk for, at der er behov for at modernisere forbindelserne mellem de oversøiske lande og territorier, idet den stiller følgende spørgsmål:

Spørgsmål 1: Hvordan bør solidariteten mellem Fællesskabet og de oversøiske lande og territorier udmøntes i politiske tiltag på baggrund af det særlige forhold mellem de oversøiske lande og territorier og fællesskabet?

Spørgsmål 2: Er De enig i, at man bør indføre en ny politik over for de oversøiske lande og territorier og gå væk fra den klassiske udviklingspolitik (baseret på fattigdomsbekæmpelse)? I bekræftende fald: hvilke foranstaltninger foreslår De for at fremme en bæredygtig udvikling i de oversøiske lande og territorier og styrke deres konkurrenceevne og modstandsdygtighed?

3.0 Gensidige interesser

Kommissionen konstaterer, at det nuværende partnerskab med oversøiske lande og territorier kun medfører begrænsede pligter. Den lægger op til, at de oversøiske lande og territorier kan spille en større rolle i forhold til

⁴ Rådets afgørelse af 27. november 2001 om oversøiske landes og territoriers associering med Det Europæiske Fællesskab, EFT L 314 af 30.11.2001 s.1. Senest ændret ved afgørelse 2007/249/EF (EUT L 109 af 26.4.2007, s.33).

eksempelvis klimaforhold, miljømæssige indsatser, biodiversitet samt politisk og økonomisk erfaringsgrundlag. Den foreslår, at initiativer om et øget samarbejde på disse områder kunne medvirke til at tjene en gensidig interesse i samarbejdet.

På den baggrund lægger Kommissionen op til drøftelse af følgende spørgsmål:

Spørgsmål 3: Hvordan kan partnerskabet mellem de oversøiske lande og territorier og EU gøres mere aktivt og mere gensidigt, i begge parter interesse? Hvilke konkrete pligter kan dette indebære for de oversøiske lande og territorier og den medlemsstat, de er tilknyttet til (inden for deres forfatningsmæssige rammer)?

Spørgsmål 4: Hvad er de vigtigste områder af gensidig interesse for samarbejdet mellem de oversøiske lande og territorier og EU?

Spørgsmål 5: Hvilke fordele kunne de oversøiske lande og territorier have af et større regionalt samarbejde og en bedre regional integration? Hvordan tilskynder man til en større overførsel af viden og ekspertise mellem de oversøiske lande og territorier og deres nabolande?

Spørgsmål 6: Hvad mener De om en eventuel nedbrydning af den politiske dialog mellem EU, et oversøisk land/territorium og den medlemsstat, de er tilknyttet til, navnlig situationer, hvor EU's og oversøiske landes og territoriers interesse afviger fra hinanden.

4.0 Samhandelsordninger

I kraft af den gradvise liberalisering af den globale og regionale samhandel bør der i forholdet til oversøiske lande og territorier tages hensyn til eventuelle ændringer af præferenceadgangen til de europæiske markeder. I den forbindelse fremsætter Kommissionen blandt andet ideen om at ændre oprindelsesreglerne, der tilgodeser de oversøiske landes evne til at overholde de krav, der stilles ved eksport af varer til EU. For at se i hvilket omfang samhandelsordningen bør ændres, stiller Kommissionen følgende spørgsmål:

Spørgsmål 7.1: Hvilke fordele vil visse oversøiske lande og territorier kunne opnå ved større regional økonomisk integration på baggrund af globaliseringen og udhulingen af disse landes EU-toldpræferencer?

Spørgsmål 7.2: Hvordan kan de oversøiske lande og territorier få en større regional samhandel, og hvad kan Fællesskabet gøre for at fremme dette?

Spørgsmål 8.1: Hvad mener De om de oversøiske landes og territoriers fordele ved OLT/AVS-oprindelseskumulation?

Spørgsmål 8.3: Hvordan kan der ved ajourføringen af oprindelsesreglerne tages hensyn til de forskellige oversøiske landes og territoriers særlige situation?

Spørgsmål 9.1: Hvad mener De er fordelene ved et samarbejde med de oversøiske lande og territorier på handelsrelaterede områder på baggrund af globaliseringen og udhulingen af disse landes præferencer i handelen med EU?

Spørgsmål 9.2: Hvordan kan man gennem OLT/EF-associeringen bidrage mere aktivt til at forbedre forholdene i de oversøiske lande og territorier?

Spørgsmål 10.1: Hvilke reelle fordele mener De den eksisterende omladningsprocedure i den nugældende associeringsafgørelse indebærer?

Spørgsmål 10.2: Hvordan kan man tilpasse OLT/EF-associeringen for at fremme udviklingen af transportinfrastrukturen (lufthavne, veje og havne)?

Spørgsmål 10.3: Har de forslag til andre måder, hvorpå man kunne bidrage til at gøre de veludviklede, men underudnyttede havneinfrastrukturer i de oversøiske lande og territorier mere konkurrencedygtige?

5.0 Særlige karakteristika

På baggrund af landenes forskellighed har de enkelte lande individuelt særlige behov. Landenes diversitet bliver i de nuværende regler blandt andet

tilgodeset gennem en direkte øremærkning af midlerne der fordeles af landene selv. Det har dog vist sig, at der er et yderligere behov for at tilgodese landenes særlige behov, og Kommissionen stiller i den forbindelse følgende spørgsmål:

Spørgsmål 11: Hvordan bør Fællesskabet i sine bestræbelser på at fremme en bæredygtig udvikling i de oversøiske lande og territorier tage højde for disse landes sårbare situation som østater med en meget lille økonomi?

Spørgsmål 12: Hvad mener De om tanken om at indføre et indeks for de enkelte oversøiske landes og territoriers sårbarhed, således at man ikke blot kan sammenligne disse lande indbyrdes, men også sammenligne den med andre lande og territorier? Hvilke kriterier bør lægges til grund ved indførelsen af et sådant indeks?

Spørgsmål 13: Hvordan inddrager man bedst begrænsninger for katastrofe risici i de fremtidige OLT/EU-forbindelser på baggrund af den høje risiko for naturkatastrofer i de oversøiske lande og territorier?

Spørgsmål 14: Hvordan kan OLT/EF-associeringen tilpasses, således at der tages større hensyn til de oversøiske landes og territoriers diversitet uden derved at øge disse landes og Kommissionens administrationsbyrde?

Kommission ventes efter høringen at foreslå et nyt partnerskab hvor der i højere grad tages hensyn til de særlige karakteristika ved de 21 lande og deres økonomiske situation.

Med venlig hilsen,

Pytrik Dieuwke Oosterhof